

ZAKON O NEVAŽNOSTI PRAVNIH PROPISA DONETIH PRE 6. APRILA 1941. GODINE I ZA VREME NEPRIJATELJSKE OKUPACIJE

"Službeni list FNRJ", br. 86/1946 i 105/1947

Član 1

Pravni propisi (zakoni, uredbe, naredbe, pravilnici i dr.) koje su doneli organi vlasti okupatora i njihovih pomagača na području Federativne Narodne Republike Jugoslavije za vreme neprijateljske okupacije, proklamuju se nepostojećim.

Član 2

Pravni propisi (zakoni, uredbe, naredbe, pravilnici i dr.) koji su bili na snazi na dan 6. aprila 1941. godine, izgubili su pravnu snagu.

Član 3

Prezidijum Narodne skupštine FNRJ može odrediti da se pojedina pravila sadržana u zakonima i drugim pravnim propisima pomenutim u čl. 2 ovog zakona primenjuju, određujući pri tom potrebne izmene i dopune.

Ovo pravo imaju i prezidijumi narodnih skupština narodnih republika za pravne propise čije donošenje na osnovu Ustava FNRJ spada u nadležnost republika.

Član 4

Pravna pravila sadržana u zakonima i drugim pravnim propisima pomenutim u čl. 2 ovog zakona koja u smislu čl. 3 ovog zakona nisu proglašena obaveznim, mogu se po ovom zakonu primenjivati na odnose koji nisu uređeni važećim propisima, i to samo ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom FNRJ, ustavima narodnih republika, zakonima i ostalim važećim propisima donetim od nadležnih organa nove države kao i sa načelima ustavnog poretka FNRJ i njenih republika.

Državni organi ne mogu svoja rešenja i druge akte zasnivati neposredno na ovim pravnim pravilima.

Član 5

Pravna pravila pomenuta u čl. 3 i 4 ovog zakona ne mogu se primenjivati u pogledu organizacije državne vlasti, državnih ustanova i državnih preduzeća.

Pravna pravila sadržana u pravnim propisima koji su na osnovu čl. 2 ovog zakona izgubili pravnu snagu ne mogu biti osnov za donošenje novih propisa.

Praksa i pravna shvatanja sudova i drugih državnih organa bivše Jugoslavije ne mogu biti podloga za tumačenje i primenu pravnih pravila na čl. 3 i 4 ovog zakona.

Član 6

Neraspravljeni pravni odnosi, koji su zasnovani za vreme važenja zakona bivše Jugoslavije i za vreme neprijateljske okupacije, rešavaće se prema važećim propisima Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 7

Odluke (presude, rešenja, zaključci i dr.) sudova o građansko-pravnim odnosima donete posle 6. aprila 1941. godine ostaju na snazi.

Ako je odluka suda o takvom odnosu zasnovana na pravnim propisima donetim od strane okupatora i njihovih pomagača ili na propisima iz čl. 2 ovog zakona koji su u suprotnosti s važećim propisima, lice koje se smatra oštećenim takvom sudskom odlukom može u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog zakona pokrenuti postupak sa zahtevom da nadležni sud raspravi pravni odnos i donese odluku na osnovu važećih propisa.

U slučaju kad neko lice koje je ovakvom odlukom suda oštećeno ili kad takvo lice iz bilo kojeg razloga ne može pokrenuti postupak, postupak će pokrenuti nadležni državni organ.

Član 8

Od trenutka pokretanja postupka po čl. 7 ovog zakona ne mogu se ostvarivati prava koja proističu iz sudske odluke čiji se poništaj ili izmena traži.

Izuzetno od propisa prednjeg stava, može se i dalje ostvarivati pravo na izdržavanje dece, roditelja i ostalih nemoćnih i za rad nesposobnih lica.

Član 9

Zemljišno-knjižna stanja zasnovana na odlukama iz čl. 7 ovog zakona ostaju na snazi.

Stranka ili nadležni državni organ, koji je pokrenuo postupak pred sudom u smislu čl. 7 ovog zakona, može tražiti da se u javnim knjigama (zemljišnim, rudarskim, zadružnim i dr.) zabeleži da su ta zemljišno-knjižna stanja sporna.

Član 10

Odluke (presude, rešenja, zaključci i dr.) u krivičnim stvarima koje su doneli redovni krivični sudovi za vreme neprijateljske okupacije na osnovu propisa koji su bili na snazi na dan 6. aprila 1941. godine, a ne tiču se političkih krivica, ostaju na snazi ako nadležni sud na predlog javnog tužioca ne donese novu odluku.

Odluke u krivičnim stvarima koje su imale politički karakter ili koje su izrečene na osnovu propisa donetih od strane organa, vlasti okupatora i njihovih pomagača ukidaju se i nemaju pravnog dejstva, bez obzira da li su donete od strane redovnih ili drugih sudova ili drugih organa (vojnih sudova, vanrednih sudova, policijskih organa i dr.). U ovim slučajevima javni tužilac može staviti predlog za donošenje nove odluke od strane nadležnog državnog organa.

Član 11

U pogledu odluka donetih od strane izvršnih i upravnih organa okupatora i njihovih pomagača i odluka upravnih sudova za vreme neprijateljske okupacije kojima se rešavaju građansko-pravni odnosi važe shodno odredbe čl. 7, 8 i 9 ovog zakona.

Ostale odluke izvršnih i upravnih organa okupatora i njihovih pomagača i ostale odluke upravnih sudova, kao i odluke disciplinskih sudova po krivicama učinjenim posle 6. aprila 1941. godine proglašavaju se nevažećim.

Član 12

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u "Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije".